

SABAH

Haberler > Avrupa Haberleri > İşte egemenliği millete verecek 18 maddelik anayasa değişikliği

Giriş Tarihi: 14.4.2017 10:53

İşte egemenliği millete verecek 18 maddelik anayasa değişikliği

ABONE OL

Google News

Türkiye'yi ileri demokrasiye taşıyacak anayasa ve hükümet sistemi değişikliği referandumuna 2 gün kaldı. Koalisyonlara, vesayete ve darbelere son verecek yeni sistem için milyonlarca seçmen sandık başına gidecek. Anayasa ve hükümet sistemi değişikliğiyle son sözü hep milletin söylediği, tam demokratik bir devlet yapısına kavuşulacak

SİSTEM DEĞİŞİKLİĞİ İÇİN HALKIN OYUNA SUNULAN 18 MADDENİN TÜRKİYE'YE KAZANDIRACAKLARI ŞÖYLE:

BAĞIMSIZ VE TARAFSIZ YARGI

1'İNCİ MADDE

SON DAKİKA

Yargı yetkisinin "Türk milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağına" hükmü "bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır" şeklinde değiştiriliyor. Bu düzenleme ile FETÖ tarzı oluşumların yargıda etkin hale gelmesinin de önü kesilmeye çalışılıyor. Değişiklik paket kabul edildiğinde yürürlüğe girecek.

600 MİLLETVEKİLİ

MADDE 2

Türkiye'nin artan nüfusuna göre milletvekili sayısı 550'den 600'e çıkartılıyor. Değişiklik 3 Kasım 2019 seçimlerinde yürürlüğe girecek.

GENÇLER MECLİS'E

MADDE 3

Milletvekili seçilme yaşı 25'ten 18'e inecek. Böylece gençlerin dinamizminin Meclis'e de yansması sağlanacak. Nüfusun büyük çoğunluğunu temsil eden ve ülkenin geleceği olan gençler, siyasette de hak ettikleri temsile ulaşacak. Düzenleme 3 Kasım 2019 seçimlerinde uygulanacak

SEÇİMLER BİRLİKTE YAPILACAK

MADDE 4

Anayasa'nın "TBMM'nin seçim dönemi" başlıklı maddesi "TBMM ve Cumhurbaşkanı seçim dönemi" olarak değiştiriliyor. TBMM seçimleri 4 yıldan 5 yıla çıkartılıyor. Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimi aynı gün yapılacak. Cumhurbaşkanlığı seçiminde yüzde 50'nin üzerinde oy alan aday çıkmazsa bir hafta sonra ikinci tur gerçekleştirilecek.

Madde 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

TBMM'NİN GÖREVLERİ

MADDE 5

Cumhurbaşkanı sisteminin gereği olarak güvenoyu ve gensoru uygulamaları kalkacak. Cumhurbaşkanı ve hükümeti halk doğrudan seçtiği için aynı zamanda 5 yıllığına güvenoyu da vermiş olacak. Yasama tekeli TBMM'ye geçecek. TBMM kanun koyacak, değiştirecek, kaldırarak. Cumhurbaşkanı kanun teklifi veremeyecek. Bu madde 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

TBMM'NİN BİLGİ EDİNME VE DENETİM YETKİSİ

MADDE 6

TBMM denetim yetkisini sürdürecektir. Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergesi TBMM'nin denetim yolları olacak.

Madde 3 Kasım seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

PARTİLİ CUMHURBAŞKANI

MADDE 7

"Cumhurbaşkanı seçilenin varsa partisi ile ilişiği kesilir" hükmü Anayasa'dan çıkartılıyor. Cumhurbaşkanı isterse partisine üye olabilecek. Böylece partili cumhurbaşkanının önü açılacak. Cumhurbaşkanı, 40 yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından 5 yıllığına seçilecek. Bir kişi en fazla iki kez Cumhurbaşkanı olabilecek. Son genel seçimde yüzde 5 oy alan siyasi partiler ile 100 bin seçmen cumhurbaşkanlığı için aday gösterebilecek. Bu maddenin partili Cumhurbaşkanı ile ilgili hükmü teklif referandumda kabul edilince, diğer hükümler ise 3 Kasım 2019 seçim takvimi başladıktan sonra yürürlüğe girecek.

YÜRÜTMENİN BAŞI CUMHURBAŞKANI

MADDE 8

Cumhurbaşkanı yürütmenin başi olacak. Başbakanlık makamı kaldırılıp çift başlılığa son verilecek. Devletin başi olan Cumhurbaşkanı, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanları atayıp görevden alabilecek. Üst düzey bürokrat atayacak. Milli güvenlik politikalarını belirleyebilecek. Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisi ile ilgili konularda cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkartabilecek. Ancak, temel haklar, kişi hakları ve siyasi hak ve ödevler hakkında, Anayasa'nın kanunla düzenlenmesini zorunlu kıldığı durumlarda, kanunda açıkça düzenlenen konularda kararname çıkartılmayacak. Cumhurbaşkanı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler varsa kanunlar uygulanacak. Bu madde 3 Kasım 2019 seçimlerinde yürürlüğe girecek.

CUMHURBAŐKANINA MECLİS DENETİMİ

MADDE 9

Mevcut sistemde vatana ihanet dışında yargılanamayan Cumhurbaşkanı için Meclis denetimi yolu açılacak. Cumhurbaşkanı hakkında bir suç işlediği iddiasıyla TBMM'de 301 milletvekilinin imzası ile soruşturma önergesi verilebilecek. Yapılan gizli oylamada 360 kabul oyu çıkması halinde soruşturma komisyonu kurulacak. 400 milletvekilinin oyu ile de Cumhurbaşkanı Yüce Divan'a sevk edilecek. Bu madde 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

CUMHURBAŞKANI YARDIMCILARI

MADDE 10

Cumhurbaşkanı hükümeti kuracak, cumhurbaşkanı yardımcılarını atayacak. Bakan ya da Cumhurbaşkanı yardımcısı olarak atananın milletvekilliği düşecek. Bakanlar ve Cumhurbaşkanı yardımcıları, TBMM'de kurulacak soruşturma komisyonu ve Yüce Divan'a sevk edilebilecek.

Bu madde 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

SEÇİMLERİN YENİLENMESİ

MADDE 11

Cumhurbaşkanı seçimlerin yenilenmesine karar verebilecek. Bu durumda kendi görevi de sona erecek ve milletvekili ve Cumhurbaşkanı seçim sandıkları aynı anda vatandaşın önüne konulacak. TBMM üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu yani 360 oyla erken seçim kararı alabilecek. Bu durumda da TBMM ve cumhurbaşkanlığı seçimleri birlikte yenilenmiş olacak. Bu madde 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra yürürlüğe girecek.

OHAL'E MECLİS ONAY VERECEK

MADDE 12

Şu anda Bakanlar Kurulu tarafından kullanılan OHAL ilan etme yetkisi yürütmenin başı olarak Cumhurbaşkanıya aktarılıyor. Bu karar Meclis onayına sunulacak. Meclis OHAL süresini kısaltma, uzatma veya kaldırma yetkisine sahip olacak. Böylece TBMM'nin bu konuda denetim gücü ve sorumluluğu bulunuyor. Bu madde 3 Kasım 2019 tarihinde yürürlüğe girecek.

SİVİL YARGI

MADDE 13

Disiplin mahkemeleri dışında askeri yargı kaldırılıyor. Böylece hem yargıda birlik sağlanacak hem de

mahkemeler tamamen sivilleşmiş olacak. Bu madde referandumdan sonra yürürlüğe girecek.

HSYK'YI MİLLET SEÇECEK

MADDE 14

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun (HSYK) ismi Hakimler Savcılar Kurulu (HSK) olarak değişecek. HSK 13 üyeden oluşacak, 2 daire olarak çalışacak. Üyelerin 7'sini milletin seçtiği Meclis, 4'ünü Cumhurbaşkanı atayacak. Bu düzenleme hemen yürürlüğe girecek

BÜTÇEYE TBMM ONAYI

MADDE 15

Cumhurbaşkanı bütçesini yapıp TBMM onayına sunacak. Meclis, bütçeye onay vermezse yenisi kabul edilene kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilerek rakamlarına göre arttırılarak tekrar yürürlüğe konulacak.

Bu hüküm 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra uygulanacak.

BAŞBAKANLIK VE SIKIYÖNETİM KALKIYOR

MADDE 16

Madde ile Anayasa'nın bazı maddelerindeki ifadeler yeni sisteme göre tekrar düzenleniyor, başkanlık gibi atıflar kaldırılıyor. Başbakanlık kurumu 3 Kasım 2019 seçimlerinden sonra tamamen kalkacak. Madde ile sıkıyönetim uygulaması Anayasa'dan çıkartılıyor. Devlet Denetleme Kurulu'na TSK'yı denetleme yolu açılıyor. Jandarma Genel Komutanı MGK üyeliğinden çıkartılıyor. Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Anayasa Mahkemesi denetimine açılıyor.

SEÇİMLER 3 KASIM 2019'DA

MADDE 17

Cumhurbaşkanlığı ve TBMM seçimleri 3 Kasım 2019 tarihinde birlikte yapılacak. Cumhurbaşkanı ve TBMM bu tarihe kadar görevine devam edecek. Düzenleme referandumda kabul edildikten sonraki 6 ay içinde TBMM yeni İttüzüğünü çıkaracak, uyum yasalarını yapacak. HSK üyeleri 30 gün içinde seçilecek.

PARTİLİ CUMHURBAŞKANI HEMEN

MADDE 18

Madde hangi düzenlemelerin hangi tarihte yürürlüğe gireceğini belirliyor. Cumhurbaşkanı, sistemin referandumdan kabul edilmesinden hemen sonra parti üyesi ya da yöneticisi olabilecek.

SABAH